

STUDIJU KVALITĀTES KOMISIJA

izveidota saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr.795
„Studiju programmu licencēšanas noteikumi”

Nodibinājums „Akadēmiskās informācijas centrs”
juridiskā adrese Vaļņu iela 2, Rīga LV-1050

Rīgā

2025. gada 22. oktobris

Nr. 2025/34-In

LĒMUMS par nosacījumu izpildi

Studiju kvalitātes komisija (turpmāk – Kvalitātes komisija) 2025. gada 22. oktobra sēdē ir izskatījusi **Latvijas Universitātes, izglītības iestādes reģ. Nr. 3391000218, juridiskā adrese: Raiņa bulvāris 19, Rīga, LV-1050** (turpmāk – Augstskola), 2025. gada 1. septembra vēstuli Nr.1-13/487 un 2025. gada 26. septembra vēstuli Nr. 1-13/528 par izmaiņu Augstskolas īstenotajos studiju virzienos nosacījumu izpildi, kas iesniegti nodibinājumam “Akadēmiskās informācijas centrs” (turpmāk – Centrs), un

	Konstatē:		Secina:
Nosacījuma juridiskais pamats	Kvalitātes komisijas 2025. gada 25. jūnija lēmuma Nr. 2025/34-I (turpmāk – Lēmums) 5.2.–5.3. apakšpunkts	Izpildes juridiskais pamats	Augstskolas 2025. gada 1. septembra vēstule Nr. 1-13/487 “Par 2025. gada 25. jūnija lēmumu Nr. 2025/34-I” (turpmāk – Augstskolas 1. vēstule) un 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. 1-13/528 “Par Akadēmiskā informācijas centra Studiju kvalitātes komisijas lēmuma izpildi” (turpmāk – Augstskolas 2. vēstule) un tām pievienotie dokumenti
Uzdevums	<u>Lēmuma 5.2. apakšpunkts:</u> uzdot Augstskolai uzdevumu trešā cikla (doktora) augstākās izglītības studiju programmu apjomus saskaņot, ņemot vērā, ka akadēmiskajā gadā ir maksimāli 66 KP ECTS un uzdot uzdevumu 3 mēnešu laikā precizēt trešā cikla (doktora) studiju programmu apjomu vai ilgumu, iesniedzot iesniegumu Kvalitātes komisijai.	Izpilde	Augstskolas 1. vēstule un tajā izteiktais lūgums. Nosacījums nav izpildīts

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Uzdevums	<u>Lēmuma 5.3. apakšpunkts:</u> uzdot Augstskolai uzdevumu 3 mēnešu laikā iesniegt trešā cikla (doktora) studiju programmas “Daļiņu fizika un paātrinātāju tehnoloģijas”, trešā cikla (doktora) studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” un otrā cikla (akadēmiskā maģistra) studiju programmas “Uzturzinātne” ar partneraugstskolām saskaņotus precizējumus par programmas kopējo apjomu un/ vai studiju darba stundām uz 1 kredītpunktu.	Izpilde	Augstskolas 2. vēstule un tai pievienotie kopīgo studiju programmu dokumenti. Nosacījums ir izpildīts
-----------------	--	----------------	---

Nolemj:

Lēmums	<ol style="list-style-type: none"> 1. noteikt, ka Lēmuma 5.3. apakšpunktā minētais nosacījums ir izpildīts; 2. noteikt, ka Lēmuma 5.2. apakšpunktā noteiktais nosacījums nav izpildīts; 3. uzdot Augstskolai nekavējoties, bet ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā nodrošināt Lēmuma 5.2. apakšpunktā minētā nosacījuma pilnvērtīgu izpildi.
Apsvērumi	<p>Lēmums pieņemts 2025. gada 25. jūnijā, uzdodot Augstskolai:</p> <p>5.2. apakšpunktā minēto uzdevumu – <i>precizēt trešā cikla (doktora) studiju programmu apjomu vai ilgumu, ņemot vērā, ka akadēmiskajā gadā ir maksimāli 66 KP ECTS.</i> Augstskola nosacījuma izpildei ir iesniegusi Augstskolas 1.vēstuli, kurā norāda, ka izmaiņas studiju plānos un kredītpunktu struktūrā pēc būtības nozīmē programmu pārstrādāšanu, kas ietekmē gan studējošo tiesības, gan studiju procesa administratīvo ietvaru. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 13. pantu institūcijai jānodrošina samērīgums starp sabiedrības interesēm un privātpersonas tiesību ierobežojumu.</p> <p>Pašlaik saskaņošanas procesā esošie Ministru kabineta noteikumi “Noteikumi par valsts augstākās izglītības standartu” paredz būtiskas izmaiņas trešā cikla studiju programmu saturā. Tādējādi prasība pārskatīt studiju programmu plānus pirms jaunā standarta apstiprināšanas būtu pretrunā ar tiesiskās paļāvības principu, iestādei uzliekot par pienākumu veikt atkārtotas izmaiņas īsā laika periodā, kuru rezultātā apgrūtinājums tiek attiecināts arī uz studējošajiem.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Augstskola lūdz nosacījuma izpildi pagarināt līdz studiju virzienu akreditācijas noteiktajam termiņam vai termiņā kāds būs noteikts Ministru kabineta “Noteikumi par valsts augstākās izglītības standartu” noteikumos. Augstskola lūdz ņemt vērā arī, ka augstskolām ir jāveido jauni ar doktorantūras attīstību saistītie procesi, lai nodrošinātu pāreju uz jauno doktorantūras modeli sākot ar 2027.gadu.</p> <p>Kvalitātes komisija uzsver, ka tā darbojas publisko tiesību jomā un tā, pieņemot lēmumu, ir pilnvarota darboties tikai pastāvošā tiesiskā regulējuma ietvaros¹,</p>

¹ Administratīvā procesa likuma 7. pants

tādējādi tai ir saistošas tiesību normas, kas nosaka pāreju uz kredītpunktiem Eiropas kredītpunktu pārnesei un uzkrāšanas sistēmā (turpmāk – ECTS), kredītpunktu apjomu pilna laika studijās akadēmiskajā gadā un studiju darba noslodzi.

Kvalitātes komisija uzsver, ka normatīvais regulējums, lai arī piešķir augstskolai noteiktu autonomiju studiju programmu izveidei un studiju procesa īstenošanai, tomēr nosaka vairākus pamatprincipus, t.sk., pienākumu studējošajiem dot iespēju iegūt zināšanas, akadēmisko izglītību un profesionālo prasmi atbilstoši zinātnes attīstības līmenim un Latvijas kultūras tradīcijām iespējami koncentrētā un didaktiski pilnvērtīgā veidā, kas nodrošinātu **tiesības uz kvalitatīvas izglītības ieguvī**, proti, nodrošinātu tādu studiju procesu, kas ļautu studējošajiem sasniegt augstvērtīgus studiju rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem². Un par šo izglītības kvalitātes nodrošināšanu ir atbildīgs izglītības iestādes dibinātājs un izglītības procesa īstenotājs³, proti, arī Augstskola.

Tiesiskuma princips prasa rīcību, kas atbilst tiesību normām, bet tiesiskās paļāvības princips paredz, ka privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa⁴. Tādējādi jebkurai augstskolas, t.sk., Augstskolai, darbībai un studiju procesam ir jāatbilst minētajiem tiesību principiem, it īpaši attiecībā uz studējošajiem, ne tikai, lai ievērotu viņu tiesības iegūt izglītību kopumā, tā kā jebkuram ir tiesības uz kvalitatīvu izglītību, kas aptver visu studiju procesu, tā saturu, vidi un pārvaldību, lai sasniegtu iekļaujošu izglītību un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem⁵, proti, izglītību, kas atbilst noteiktiem kvalitātes standartiem, bet arī, lai ar savas rīcības paraugu demonstrētu un nodrošinātu Latvijas kā demokrātiskai valstij atbilstošu tiesību un vērtību ievērošanu, kas tādējādi nodrošinātu tādu studējošā tikumisko, estētisko, intelektuālo un fizisko attīstību, kas atzīst, ciena un ievēro Latvijas Republikas Satversmē ietvertās un aizsargātās vērtības.

Lai ievērotu minēto, jebkuras augstskolas pienākums atbilstoši likuma varas jeb likuma ievērošanas principam⁶, ir ievērot un piemērot spēkā esošās tiesību normas, kamēr tās netiek likumdošanas procesā grozītas vai atceltas.

Augstskolu likuma 8.pants un pārejas noteikumu 93.punkts nosaka kredītpunktu izteikšanu atbilstoši ECTS līdz 2024. gada 31. decembrim, paredzot divu gadu pārejas posmu, tā kā norma tika pieņemta 2022. gada septembrī, bet stājās spēkā 2022. gada 11. oktobrī. Tādējādi Augstskolai bija pietiekams laika periods savlaicīgi nodrošināt pāreju uz kredītpunktiem ECTS, nepārsniedzot Augstskolu likuma 1.panta 9. un 10. punktā noteikto kredītpunktu apjomu akadēmiskajā gadā pilna un nepilna laika studijās. Nosacījuma izpildei Kvalitātes komisija bija devusi Augstskolai saprātīgu termiņu, un tā pagarināšana līdz institucionālās akreditācijas īstenošanai (tā kā studiju virzieniem, kas akreditēti uz sešiem gadiem, nākamo studiju virzienu akreditāciju netiek plānots veikt) nav

² Izglītības likuma 1. panta 7.¹ punkts, 3. panta pirmā daļa, Augstskolu likuma 5. panta otrā daļa

³ Izglītības likuma 4.¹ panta otrā daļa

⁴ Skat. Administratīvā procesa likuma 7. un 10. pantu

⁵ Izglītības likuma 1.panta 7.¹ punkts, 3. panta pirmā daļa

⁶ Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2004. gada 30. marta sprieduma lietā Nr. SKA – 5 15.-18. punkts

iespējama, jo tas veido nesaprātīgi garu termiņu, kurā Augstskola vēlas īstenot studiju programmas apjomā, kas neatbilst tiesību normām un studentcentrētam mācīšanas un mācīšanās principam, neievērojot studējošo intereses uz samērīgu noslodzi.

Tāpat Kvalitātes komisija nevar pieņemt Augstskolas skaidrojumu, ka tā neveic uzdevumu izpildi, jo ir plānots pieņemt jaunu augstākās izglītības valsts standartu, un izmaiņas prasīs administratīvo resursu piesaisti un ietekmēs studējošos.

Kvalitātes komisija norāda, ka pašlaik spēkā ir Augstskolu likums un uz kuru pamata Kvalitātes komisija ir lēmusi par Lēmuma 5.2. punktā noteikto uzdevumu izpildi un, kamēr nav mainījies tiesiskais regulējums, kas Administratīvā procesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā⁷ var tikt uzskatīts par pamatu jauna lēmuma izdošanai, Augstskolas pienākums ir izpildīt Lēmumā norādītos uzdevumus tajā norādītajos termiņos.

Turklāt, Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par valsts augstākās izglītības standartu” (24-TA-2012) neparedz noteikt citu studiju programmas apjomu akadēmiskajā gadā vai semestrī, vai kopējo apjomu, savādāk nekā tas jau ir noteikts Augstskolu likumā (Augstskolu likuma 1. panta 9. un 10. punkta, 57. panta piektā daļa), tādējādi tieši neietekmē nosacījuma izpildes pamatojumā ietvertos argumentus. Kā arī, atbilstoši Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9. panta pirmajai daļai, sestās daļas 1. punktam) Augstskolu likumam kā augstāka juridiska spēka tiesību normai jebkurā gadījumā būs noteicošais jeb augstāks juridisks spēks nekā Ministru kabineta noteikumiem.

Ievērojot Augstskolas lūgumu par termiņa pagarināšanu, Kvalitātes komisija ir lēmusi maksimāli pagarināt termiņu par trīs mēnešiem no šī Lēmuma pieņemšanas brīža, proti, Kvalitātes komisijas sēdes dienas, kurā izskatīts Augstskolas lūgums.

5.3. apakšpunktā minēto uzdevumu – iesniegt ar partneraugstskolām saskaņotus precizējumus par programmas kopējo apjomu un/ vai studiju darba stundām uz 1 KP.

Augstskola nosacījuma izpildei ir iesniegusi Augstskolas 2. vēstuli, pievienojot dokumentus (kopīgas doktora studiju programmas “Daļiņu fizika un paātrinātāju tehnoloģijas” Padomes 2024. gada 8.-9. decembra sēdes protokols Nr. 2024-2025/1, kopīgās Augstskolas un Daugavpils Universitātes akadēmiskās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” Padomes 2025. gada 16. septembra lēmums Nr. /1, kopīgas akadēmiskās maģistra studiju programmas “Uzturzinātne” Padomes 2025. gada 25. septembra lēmums Nr. 23.90.2/1 “Par vienotas pieejas noteikšanu vienam kredītpunktam atbilstoši akadēmisko stundu skaitam kopīgajā (LU, RSU, LBTU) maģistra studiju programmā “Uzturzinātne” (45722)”, Augstskolas un Daugavpils universitātes kopīgas maģistra studiju programmas “Fizika” Padomes 2025.gada 23.septembra lēmums Nr. 19-40/1 “Par vienotas pieejas noteikšanu vienam ECTS atbilstošu akadēmisko stundu skaitam kopīgajā (LU, DU) maģistra studiju programmā “Fizika” (45443)”, kas apliecina Augstskolas un partneraugstskolu vienošanos, kurā ietverta vienota pieeja 1 KP ECTS atbilstībai studiju darba stundām visām minētajām studiju programmām. Kvalitātes komisija tās izvērtējot, secina, ka nosacījums **ir izpildīts**.

⁷ Administratīvā procesa likuma 87. pants

Pamatoju ms	Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 2. punkts, 67., 68.pants, 358. panta pirmā daļa, Augstskolu likuma 55. ³ panta ceturtnā, septītnā un divpadsmitā daļa, Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” 2.1. apakšpunkts
------------------------	--

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmajai un otrajai daļai, lēmums stājas spēkā termiņā, kas noteikts Paziņošanas likumā, atkarībā no lēmuma paziņošanas veida.

Kvalitātes komisijas priekšsēdētājas vietiece

(parakstīts elektroniski) I. Lapiņa